NOORD-BRABANDER.

Ridentem dicere verum Quid vetat? HORATIUS.

NOMMER 84. **'s BOSCH. DINGSDAG, 13 OCTOBER 1829.**

Turkyë.

ADRIANOPEL, 14 *september*.

De vrede is dezen morgen door de russische en turksche gevolmagtigden geteekend geworden; er zullen onverwijld commissarissen naar den graaf *Paskewitsch* vertrekken, om hem van deze gelukkige gebeurtenis te verwittigen. Ook aan de turksche bevelhebbers zullen orders tot het staken der vijandelijkheden gezonden worden. Op de bevolking van Adrianopel heeft deze tijding geenen aangenamen indruk gemaakt, daar zij, sints de tegenwoordigheid van de russische troepen rust, en veiligheid genoot, en men na hun vertrek voor reactie vreest. Vele huisgezinnen, zoo wel mahomedaansche als christelijke, maken toebereidselen om bij het vertrek der russische troepen de stad te verlaten en hunne woonplaats in de vorstendommen te vestigen, waartoe zij de toestemming van den russischen opperbevelhebber schijnen ontvangen te hebben. Alle eigendom der turksche regering wordt thans langs den weg van Aidus en Silistria weggevoerd. De Porte heeft in den loop van dezen oorlog ruim 2000 kanonnen en 200,000 geweren verloren. Ook hebben de Turken een gevoelig verlies in hunne paarden geleden.

Duitschland.

FRANKFORT, 6 *october*.

De berigten, welke men uit Berlijn, nopens den inhoud van het vredes-traktaat, tusschen Rusland en de Porte, ontvangt, stemmen genoegzaam overeen met die, welke uit Weenen zijn ontvangen. Door den afstand van grondgebied, welke de Porte in Azië moet doen, zal Rusland, volgens de berigten uit Berlijn, eene aanwinst doen van een halve millioen inwoners.

De jongste tijdingen uit Morea toonen, dat thans geheel West-Griekenland van turksche troepen is gezuiverd en dit grondgebied mede onder de magt van de grieksche regering is gekomen. Men vleit zich, dat bij de nadere onderhandelingen tusschen de mogendheden, de grenslijn van Griekenland tot de golven van Arta en Volo zal worden uitgebreid, zoo dit niet reeds bij het vredes-traktaat mogt zijn bepaald, hetwelk sommigen nog beweren. De fransche generaal *Trezel* is, met toestemming van den opperbevelhebber der fransche troepen in Morea, door de grieksche regering benoemd tot directeur-generaal van de reguliere grieksche troepen, van welken post de overste *Heidegger*, uit hoofde van den staat zijner gezondheid, zijn ontslag heeft gevraagd en bekomen.

Nederlanden.

'sHERTOGENBOSCH, 12 *october*.

Het water is weder sterk wassende, heden namiddag ten 3 ure teekende hetzelve voor deze stad 24 duim boven O.

— De gewone publieke audientien bij Z. M., zullen wederom op woensdag van elke week des middags ten 12 uren, te beginnen met woensdag den 14 dezer, plaats hebben.

— Z. K. H. de prins van Oranje met deszelfs drie zonen, is gister te 's Hage aangekomen; HH. KK. HH. de prins en prinses *Frederik*, zijn heden uit Brussel naar 's Hage vertrokken.

— Men meldt uit Gent van den 7 october:

Het lijdt geenen twijfel meer of het vurig verlangen der katholijken onzer provincie, tot het zien ophouden van den weduwelijken staat des bisdoms, staat vervuld te worden; alhoewel de dag nog niet bepaald is, op welken zijne hoogwaardigheid de heer *van de Velde*, nieuw benoemde bisschop, alhier zijne intrede zal doen, moet dezelve als zeer aanstaande beschouwd worden, nadat alle hinderpalen uit den weg geruimd zijn. Het gouvernement heeft bevolen het bisschoppelijk paleis alhier met allen spoed in gereedheid te brengen, en heeft twee gecommitteerden aangesteld, om te zorgen dat hetzelve tot het ontvangen van den verheven persoon, die het moet betrekken, behoorlijk in gereedheid zij.

Meest al het huisraad wordt vernieuwd en de appartementen worden met zoo veel smaak in gereedheid gebragt, dat zij niets meer te verlangen zullen over laten; immers alles voorspelt, dat de zoo langdurige afwachting ter dezer zaak een einde zal nemen, niet alleen tot vol genoegen der katholijken, maar zelfs tot dat van alle weldenkende personen, van welke geloofsbelijdenis zij ook zijn, die zekerlijk niet zullen nalaten hunne dankgebeden tot den Allerhoogsten te stieren en aan onzen beminden Vorst over deze nieuwe weldaad eene eeuwige erkentenis te betuigen.

De bisschoppelijke Stoel van Gent is ledig sedert den dood van zijne hoogwaardigheid den prins *Mauritius de Broglie*, te Parijs overleden den 20 julij 1821, die uit oorzaak van moeijelijke omstandigheden eenige jaren te voren deze stad had moeten verlaten.

Het was te wenschen, zegt de *Courrier de la Meuse*, dat men denzelfden spoed bijzette voor het bisschoppelijk paleis te Luik, alwaar niet een enkel appartement nog behangen is; het zou toch wel voeglijk zijn, dat m^gr. de bisschop, welke in den loop dezer maand aldaar zal aankomen, om in eenzaamheid zich tot de wijding, welke tegen het einde dezer maand zal plaats hebben, voor te bereiden, bij zijne aankomst alles gereed vondt en dat hij zich met het ameublement van zijn paleis niet behoefde bezig te houden, terwijl hij zijnen overigen tijd voor zaken van meer aangelegenheid moet besteden.

Wij hooren ondertusschen nog niets omtrent de benoeming der bisschoppen van Amsterdam, Brugge en 's Hertogenbosch, die niet minder met ongeduld verlangd worden, om eenmaal het concordaat volledig ten uitvoer gebragt te zien.

— Wij vernemen van goederhand, dat m^gr de aartsbisschop van Mechelen, willende in de oogmerken van den heiligen Stoel en den Koning treden en aan de studien een nieuw leven geven, zich onledig houdt met een inrigtings-plan voor zijn seminarium, onder de inlichtingen en raadgevingen zijner onderhoorige bisschoppen daar te stellen. Deze tijding zal al de geloovigen met vreugde vervullen; zij schijnt de komst van een gelukkig tijdperk voor den godsdienst aan te kondigen.

(*Courrier de la Meuse.*)

— Men verzekert ons, dat het aartsbisschoppelijk seminarie met zijne aanhoorige kleine seminarien, zoo spoedig mogelijk, zal gereorganiseerd worden.

(*Antwerpenaar.*)

— Men geeft als stellig op dat het groot-kruis van de orde van den nederlandschen leeuw aan den kardinaal *Albani*, secretaris van staat, gezonden is, en dat de Paus, wederkeerig, zoo als in dergelijke gevallen, gebruikelijk is, het groot-kruis van de *Christus* orde aan den heer *van Gobbelschroy*, de eenigste katholijke minister, op wien deze gunst kan vallen, heeft overgemaakt.

(*Courrier de la Meuse.*)

— Het *Journal de Louvain* sprekende over het nieuws hetwelk wij, betrekkelijk de benoeming van den heer *Winsinger*, tot raadsheer bij het hoog-geregshof te Brussel, hebben medegedeeld, zegt, « dat gerucht schijnt veroorzaakt geweest te zijn, door eene oogenblikkige verwijdering van den heer *Winsinger*, die sedert eenige dagen terug is, en zich volgens gewoonte met de akademische functien bezig houdt; het collegium philosophicum, zegt dit blad, wordt zeer langzaam aan bevolkt en hierin heeft de *Courrier de la Meuse* gelijk; tot hiertoe zijn slechts een twintigtal nieuwe en nagenoeg achttig oude studenten ingeschreven.

— Volgens nieuwe geruchten zou het huwelijk tusschen de prinses *Marianne* met prins *Albert* van Pruissen niet bepaaldelijk afgebroken zijn, maar eene bijeenkomst tusschen eenige leden der beide koninklijke familien zoude onmiddelijk te 's Hage plaats hebben; men voegt er zelfs bij, dat dit de reden is, welke het vertrek van Z. M. en hoogstdeszelfs doorluchtig huisgezin heeft bespoedigd.

— Het regiment Zwitsers van *Ziegler*, n.° 30, is den 8 dezer, te Breda door den generaal-majoor *George*, die het van deel heeft overgenomen, eervol ontbonden; betuigende bij die gelegenheid zijne hoogachting voor de stipte vervulling der militaire pligten door het regiment en deszelfs achtingwaardig hoofd, hetwelk eenen diepen indruk op al de aanwezigen en vooral op die van het regiment gemaakt heeft.

— Tot *Staatsraad in buitengewonen dienst*, is aangesteld, jonkheer *Fontein Verschuir*, burgemeester te Alkmaar en lid van de tweede kamer der staten-generaal.

— Uit 's Gravenhage wordt het navolgende gemeld:

Het kies-kollegie alhier heeft ll. woensdag twee nieuwe leden van den stedelijken raad benoemd, de heeren *Rengers van Warmenhuyzen* en *Diert van Melissant*.

Wie het kies-kollegie hebben uitgemaakt, hoe de stemming is afgeloopen, wie verder in aanmerking zijn gekomen; — dat alles weet men in het zuiden: maar bij ons is het ondoorzienbaar. — Wij wenschen intusschen onze stadgenooten geluk met de benoeming van den heer *Diert van Melissant*; reeds in het vorig jaar had hij behooren benoemd te zijn; den heer *Rengers* kennen wij volstrekt niet, maar hooren dat hij waarlijk is van *Warmenhuizen* en dus onafhankelijk zijn kan. — Op onze kiezers past

eene zware verantwoordelijkheid, zij hebben het in hunne magt, ons binnen weinige jaren een genoegzaam getal bekwame en standvastige mannen in den raad te brengen, die alle plannenmakerij wetende tegen te gaan, een einde weten te maken aan eene onderdanigheid, die onder onze instellingen in het geheel niet te pas komt; — dat zij dus hunnen taak niet te gering achten en bedenken dat zij meineedig zijn, indien zij niet hem kiezen, dien zij in gemoede voor den gegoedsten en bevroedsten hunner stad-genooten houden. —

— Het kies-kollegie van Gent heeft tot lid van den raad dier stad gekozen, den heer *de Ryckere,* hoogleeraar aan de hooge school aldaar; met welke keuze de vrienden der vrijheid zich kunnen geluk wenschen; de heer *de Ryckere* is onafhankelijk, zoo door zijn fortuin als door zijne gevoelens, en levert den waarborg van een opregt en standvastig lid der regering op.

— Tot lid van de regering der stad Namen, heeft het kies-collegie benoemd den heer *Justin de Labbeville,* deze nieuwe magistraat geniet, in zijne geboorte-stad, eenen grooten naam van openhartigheid, kracht en grondige kennis.

— In den hevigen storm van vrijdag, zijn in 's Hage onderscheidene schoorsteenen, en in het bosch eenige boomen omgewaaid. Tusschen Katwijk en Scheveningen is eene brik gestrand, komende van Riga, bestemd naar Antwerpen, en geladen met masten, deelen, enz..

— Heden morgen is een gepensionneerd persoon, die oppasser en te gelijker tijd bewaarder van de gouden en zilveren werken alhier was, op het kantoor opgehangen gevonden, men kent op dit oogenblik de oorzaak van dezen zelfmoord niet.

— Een engelsch kabinets-koerier is den 10 door Brussel, komende uit Weenen en gaande met depêches naar Londen, getrokken.

— Den 8 dezer is de diligence van Luik op Brussel, omtrent Thienen, in eene gracht van 10 voeten diepte, omgevallen. Van de 14 reizigers zijn er vier ligtelijk gewond geweest: de andere zijn onbezeerd gebleven.

— Zoo men verzekert, zal het tienjarig budjet, hetwelk laatstelijk ten bedrage van bijna 64½ millioen was voorgesteld, als nu, tot 60¾ millioen terug gebragt, aan de staten-generaal worden voorgedragen; — en het eenjarig budjet, ten bedrage van ruim 17 millioenen.

— De *Arnhemsche Courant,* heeft eenigen tijd geleden, een artikel geplaatst, hetwelk, om er niet meer van te zeggen, geheel onstaatkundig is medegedeeld; dit dagblad heeft reeds dikwerf de fout begaan, om artikelen te plaatsen, die met zijne gewone kleur niet overeen stemmen. (*Courrier Universel.*)

— Uit Diest wordt gemeld, dat de rivier de Demer zoodanig is overgevloeid, dat al de weilanden overstroomd zijn, en men van Hasselt tot Mechelen niets dan een ongemeten meer ziet. Al het hooi is verloren, en het slecht voedsel voor de beesten veroorzaakt, zoo men zegt, eene soort van veeziekte, vooral onder het hoornvee.

— In de beide Vlaanderen zijn reeds onderscheidene verzoekschriften in omloop. De gemeente Moorslede heeft het teeken gegeven; drie andere omliggende dorpen volgen hetzelfde voorbeeld en de heer *Alexander Rodenbach* laat eene collectieve petitie door geheel Roulers teekenen; het verzoekschrift van Rolleghem-Capelle is reeds met 116 handteekeningen, waaronder de aanzienlijkste der gemeente, in eenen korten tijd van zes uren bekleed; te Brugge is een verzoekschrift in omloop, om aan de regering de benoeming van hunnen bisschop te verzoeken. Zes gemeenten naar het noorden van deze provincie petitioneren insgelijks; onze *Vaderlander* komt zeer bij tijds om het vuur in de beide Vlaanderen aan te stoken. De omstreken van Luik, Namen en Limburg zijn zeer wel gesteld; de omliggende dorpen van Brussel hebben in de lente niets gedaan; men rekent thans op meer dan twintig gemeenten.

(*Catholique.*)

— De volksvertegenwoordigers beproefden in hunne laatste zitting zich in eene lijnregte verstandhouding met den Vorst te stellen, ten einde hem de wenschen en behoeften van zijn volk te doen kennen. De ministers vonden destijds de eerste kamer genoegzaam vatbaar, om zich hiertegen te verzetten; onze afgevaardigden zouden wel doen, zoo het ons voorkomt, in hun antwoord op de redevoering van den troon, onze grieven bloot te leggen; dit kan niet onderschept worden en het is te veronderstellen, dat de Koning op die wijze over den waren staat van zaken in het koningrijk zal worden ingelicht

(*Eclaireur Politique.*)

— Binnen eenige dagen zal de zitting der staten-generaal geopend worden; nimmer beloofden de werkzaamheden onzer vertegenwoordigers een grooter belang in te boezemen. Tienjarige begrooting, financiele wetten, de wet op het onderwijs enz.. Hoe vele beraadslagingen zullen weldra niet geopend worden! Zal men het tooneel der scheiding tusschen het zuiden en noorden zien hernieuwen, of zullen de afgevaardigden der noordelijke provincien, overtuigd van al den onregtvaardigen voorkeur aan de hunnen toegestaan, eindelijk erkennen, dat de Zuid-Nederlanders reeds te lang opgeofferd zijn.

Indien de volksvertegenwoordiging daartoe geraakt, dat zij zich over de wezenlijke belangen der natie verstaat, dan zal de zitting van 1829 tot 1830, vruchtbaar in gevolgen zijn; de grond is bezaaid; de vruchten zijn rijp; men behoeft dezelve slechts in te oogsten. Zal de tweede kamer hare zending vervullen?......

Te vergeefs heeft zij een begin van nationaal gevoelen bij de laatste zitting aan den dag gelegd; laten wij hopen, dat zij thans haren wil met al de kracht en waardigheid, welke den vertegenwoordigers van een vrij volk past, zal weten te ontvouwen; de strijd gaat beginnen; allen moeten zich haasten, om zich op hunne plaats, waar het vaderland hen roept, te begeven.

(*Belge.*)

EENIGE AANMERKINGEN OP HET BESLUIT VAN 2 OCTOBER.

Het eerste gevoelen, hetwelk men bij de lezing van dit besluit ondervind, is dat der dankbaarheid jegens den Koning, maar jegens den Koning alleen: *uit eigen beweging* heeft hij aan zijne katholijke onderdanen dat blijk van zijne vaderlijke zorgvuldigheid gegeven: het is niet alleen eene daad van wijze staatkunde, maar het is daarenboven eene goede daad, en ten deele de edele herstelling van eene groote onregtvaardigheid.

Dat men ons echter veroorlove, om met vrijmoedigheid de grieven uit te drukken, welke nog de blijdschap matigen, die deze eerste stap van het gouvernement tot eene betere orde van zaken, veroorzaakt.

Waarom vergenoegt men zich met datgene te wijzigen, hetwelk oorspronkelijk gebrekkig en *inconstitutioneel* is, want het besluit van den 14 augustus 1825 is beide te gelijk?

Waarom dit besluit niet zuiver en eenvoudig herroepen?

Waarom een tijdperk te bepalen, vóór hetwelk de jongelingen, die buiten het land hunne studien voltrekken, zich zullen moeten aangeven, om in de bisschoppelijke seminarien te kunnen toegelaten worden?

Waarom tot den 2 october gewacht, om deze gunstige bepalingen daar te stellen, zoodat vele ouders, die hunne zonen reeds in buitenlandsche opvoedingshuizen geplaatst hebben, hen daaruit niet kunnen terug nemen, zonder zich te onderwerpen aan het verlies van een gedeelte van het kostgeld, eene onaangenaamheid, welke men hen had kunnen doen vermijden, door het besluit eenige dagen vroeger te nemen?

Waarom eindelijk ziet men niet af van de magt, welke men zich had aangematigd, om bij een eenvoudig besluit over ons *politiek* bestaan te beschikken? waarom gaat men integendeel voort met die magt in al hare gestrengheid en met alles wat katelijk is, te handhaven, want, en dit moet men wel in het oog houden, het besluit is slechts een *exceptionele* maatregel?

Niettegenstaande deze gewigtige zwarigheden, beschouwen wij, wij herhalen het volgaarne, dit besluit als eenen weg tot andere meer belangrijke verbeteringen in het stelsel van verdrukking, hetwelk ALLEEN HET MINISTERIE op het land gelegd heeft, met misleiding van de godsdienstige gezindheid des Monarchs.

VOOROORDEELEN.

Wanneer men over oude en verjaarde waarheden spreekt, dan bestaat er eene, welke altoos nieuw blijft, en voor welke de in magt en waardigheid gestelde mannen altoos hare jeugdigheid en eerste verschheid erkennen, omdat zij heden zijn hetgeen zij gisteren waren, en morgen zullen zijn; omdat de stem des volks niet dan met groote moeite, tot in de paleizen der Koningen doordringt, en dat deszelfs klaagtoonen, wanneer deze zich doen hooren, onwaardiglijk vermond en verbasterd worden. En hoe zoude dit te midden van dien zwerm van hovelingen, van groote heeren en van ministers, welke allen in de ooren der Koningen, die vleijende en lofverwekkende woorden doen klinken, welke het hart van hem, die het welzijn wil, en zulks meent te behartigen, op eene aangename wijze kittelen en streelen. Intusschen zijn er, zelfs aan het hof, oogenblikken van verwijdering en stilzwijgen, waarvoor zelfs de niet volksgezinde ministers beducht zijn, en welke de hoop der verdrukten uitmaken. Alsdan hebben de Koningen de beste en de gelukkigste inblazingen; dan treft een nieuw licht hunne oogen, en de onregtvaardigheid, welke daags te voren gepredikt, volgehouden en verdedigd werd, vertoont zich door hunne bijkomende omstandigheden zoodanig, als zij wezenlijk is; en den volgenden dag heeft zij opgehouden de natie te bedroeven.

Het laatste besluit is, in weerwil van eenige gebreken, door de openbare erkentelijkheid, als een luisterrijk [illegible] van terugkeering tot het beheer der vrijheid begroet geworden. Nog eenige handelingen van dien aard zijn te hoopen, en het ministerieel stelsel door eene zoo wel verdiende afkeuring getroffen, zal volmaakt vervallen. Maar daartoe moet men zich op zijne hoede stellen tegen de listige en trouwelooze taal van mannen, welke er te veel belang bij hebben, om de dwaling en bedriegerij voort te zetten, om niet alles aan te wenden, hetgeen hunne kunst en bekwaamheid vermag, ten einde dezelve te behouden. Men moet die *nationale* vooroordeelen, welke zij zoo zorgvuldig onderhouden, weren, en dan mogen zij zeggen, dat de Brabanders een van nature onrustig volk zijn, hetwelk zich volmaakte in de muiterij en den tegenstand, en hetwelk geen gouvernement heeft kunnen te vreden stellen noch tot bedaren brengen. Zij mogen hun al de vreedzame en leidzame houding van een ander gedeelte des koningsrijks, als een duidelijk bewijs van het geluk, dat wij genieten, tegenwerpen; onze levendige dankzeggingen voor het weinige goed hetgeen is daarge-

steld, de uitdrukking onzer hoop, dat men het hierbij niet zal laten berusten, logenstraffen op eene plegtige wijze, die vrijwillige lasteringen en bewijzen voor de meest bevooroordeelde oogen, dat onze klagten eenen wettigen grondslag hebben, en dat zij, nooit zoo eenparig of zoo volhardend zouden geweest zijn, indien de lijdzaamheid niet zoo algemeen geweest ware. Dat, indien Holland stil zwijgt, men reeds genoeg weet waarom; en indien er eenige twijfeling in de gemoederen mogt overblijven, zal de *nationale* vertegenwoordiging die doen verdwijnen. Intusschen zal deze *politieke tegenstelling*, dat groote middel van de ministers, tot kwelling van Braband en geruststelling van de noordelijke provincien, die *rhetorische* figuur, welke misschien reeds een algemeen gebezigde plaats zoude worden, eene figuur zonder waarheid zijn; want ook daar begint de *petitionnaire zinneloosheid* de provincien te winnen, welk tot de onze toenaderingen van belang doen. De klagten, welke vandaar komen, zullen misschien meer verwondering baren; men zal aan derzelver wezenlijkheid meer geloof hechten; en terwijl de waarheid reeds eenen eersten stap gedaan, een eerst goed gevolg verkregen heeft, is het van belang, dat de burgers op nieuw hunne stem laten hooren en hunne vorderingen en klagten vernieuwen. (*Courrier des Pays-Bas.*)

CLAIRVOYANCE DER PROVINCIE NOORD-BRABAND.

Toen de heer *van Ghert* zich door de beoefening van het dierlijk *magnetismus* in Amsterdam verdienstelijk maakte, en aan het letterkundig en leesgierig publiek zijn dagboek eener *magnetische* behandeling (Amsterdam, 1814), als ook zijne aanteekeningen van merkwaardige verschijnsels van het *magnetismus* (Amsterdam, 1815) had medegedeeld, werd onverwachts zijne benoeming als *secretaris* bij den R. K. eerdienst bekend. — Noord-Braband, de provincie zijner geboorte, was trots op deze keus, en voorspelde zich daarvan veel goeds, terwijl zij de *clairvoyance* grootelijks behoefde. — En wie konde beter dan hij, onderwezen aan de befaamde wijsgeerige school te Jena, en bezield met eene *magnetische* kracht, in deze behoefte voorzien? — Inboorling, en bekend met den *fanatieken* geest der provincie, was het slechts noodig, dat hij zich met haar in aanraking bragt. Maar neen! even als *Tantalus* naar eenen drop water reikhalsde, zoo ook zij naar eenen *magnetischen* streek. Ongelukkig! er verliepen jaren van teleurstelling — de nevelen der duisternis bleven hangen — en het zoogenaamd *fanatismus* bezwalkte bij voortduring dit allezins lijdelijk gewest. Waarom? de man was zwak, en in krachten uitgeput; doch hersteld, verscheen eindelijk in 1825 het gewenscht oogenblik, dat hij zich met Noord-Braband in een *magnetisch rapport* stelde. Zijne *manupilatien* begonnen zoo hevig te werken, dat er in 1826 een stroom van *magnetische* vloeistof uit hem op het provinciaal bestuur overging: dit met het grootste gedeelte der bevolking werd *clairvoyant*. Nu zag men met een helderziend oog, dat de grondwet, het bolwerk der nederlandsche vrijheid, door het ministerie verkrachtigd — de staat en de vrijheden der R. K. Kerk wederregtelijk aangevallen — en het natuur-regt der ouderen, betrekkelijk het onderwijs, en de opvoeding hunner kinderen schandelijk werd ontnomen. — Herstel van grieven, was de algemeene stem des volks, en spoedig gebruikte men, als middel, het regt van *petitie*. De brave ingezetenen der provincie, vroegen gelijke bescherming van alle godsdienstige gezindheden, vrijheid van onderwijs, — drukpers — en gemaal; herstel der *jury* enz... En daar elk het regt heeft, om verzoeken aan de bevoegde magt schriftelijk in te dienen, vroegen zij *grondwettelyk;* ook zullen zij met hunne zuidelijke broeders blijven vragen, tot dat onze regtvaardige Koning, in weerwil van het ministerie, geven zal: zijne woorden, in de *proclamatie* van junij 1815 vervat, blijven steeds gedrukt in de harten van zijne getrouwe onderdanen; «de burgers van alle standen en provincien, zegt Z. M., zullen in ons eenen even welwillenden, als onpartijdigen beschermer van hunne regten en welvaart vinden. In het bijzonder verzekeren wij aan de katholijke Kerk haren staat en hare vrijheden; en wij zullen die voorbeelden van wijsheid en gematigdheid niet uit het oog verliezen, die ons daaromtrent onze voorzaten, uwe oude Vorsten, wier geheugen nog te regt bij u in eerbied staat, gelaten hebben.»

Regiâ praevaleant perversis verba ministri!

Mogte de *clairvoyance* heilzaam blijven werken, en *van Ghert* genoegzame krachten behouden, om ook nog eenige der provinciale staten, door ministeriële *intrigues* misleid, *clairvoyans* te maken, dan zullen zij alle weldra, *vi unitâ*, de belangen van Noord-Braband, bij den Koning en de staten-generaal voorstaan. En wilde hij voor het vaderland nog een offer op het altaar der geregtigheid brengen, dan drukke hij de grondwet op den *plexus solaris* van *van Maanen* en *van Gobbelschroy;* zij zouden dan mogelijk van hunne verouderde *anti-constitutionele kwaal* kunnen genezen worden; *si desunt vires, au-de là du* Moerdijk vindt hij zijne kunstgenooten *van der Lee* en *Meyer*, deze zullen gaarne voor de goede zaak het hune bijdragen.

Juicht! landgenooten, juicht! uit u ontstond de held,
Die duisternis verdrijft, — die 't rijk der domheid velt.

Oss, october 1829. ****

Boxmeer, 10 october 1829.

Aan den heer Redacteur van den NOORD-BRABANDER.

Mijnheer!

In n° 81 van uw dagblad van den 6 dezer, vind ik onder het rubriek *Boxmeer, 1 october* 1829, mijnen naam vermeld onder de *sollicitanten*, welke naar den post van vrede-regter in ons kanton zouden hebben gestaan. Om uw dagblad niet te benadeelen, hetwelk het publiek veronderstelt niets anders als waarheid te bevatten, is het ook mijne eer al te na om dit artikel stilzwijgend te laten voorbij gaan.

Ik verzoek UEd. mitsdien om bij het eerstvolgend nummer openlijk mijnen naam te herroepen als *sollicitant* naar den post van vrede-regter te Boxmeer, terwijl het nimmer in mijne gedachten is opgekomen, deze waardigheid te bedingen, waaromtrent ik inroepe de getuigenis van elke autoriteit, welke daartoe de voordragt zoude hebben kunnen bevorderen.

UEd. gelieve dierhalve in de toekomst meerdere omzigtigheid te gebruiken bij het plaatsen van personen of daadzaken, welke, bezijden de waarheid zijnde, langs alle wegen kunnen en moeten gelogenstraft worden, zoo als ik thans bij deze ben doende.

Ik noem mij uw lezer

G. D'AUMERIE,
schoolopziener en gewoon controleur van het kadaster.

ANTWOORD.

Daar wij niet anders verlangen dan de waarheid hulde te doen, voldoen wij zeer gaarne, door het plaatsen van bovenstaanden brief, aan het aan ons gedane verzoek. Dan het zij ons tevens vergund op te merken, dat de daarbij gegeven raad als overbodig kan worden geacht. — Het is ons onmogelijk al die daadzaken te onderzoeken, welke ons door geloofwaardige personen worden geschreven, en wanneer dezelve niets beleedigends inhouden, zoo als in het onderhavig geval voor den heer *d'Aumerie*, maken wij geene zwarigheid dezelve over te nemen, altoos bereid zijnde de nader gegeven wordende ophelderingen ook te plaatsen.

Wij gelooven ook zeer gaarne, dat de heer *d'Aumerie* voor den post van vrederegter voor zich zelve niet *gesolliciteerd* heeft; hij moest overtuigd zijn, dat hij, als reeds twee posten hebbende, met geene gegronde reden tot het bekomen van eenen derden aanzoek konde doen, of wel, dat de billijkheid er voor pleitte, dat een roomsch-katholijke met denzelven werdt begunstigd; evenwel kan het ook waar zijn, zoo als wij veronderstellen, dat het geval geweest is, dat de heer *d'Aumerie* zijne goede diensten in het werk heeft gesteld, en ten voordeele van een ander *gesolliciteerd* heeft, en waardoor onze *correspondent* zich kan vergist hebben; dan hoe het zij, dit is zeker, dat de heer *Verheyen*, dien men algemeen veronderstelde, dat tot vrederegter in plaats van zijnen oom, zoude worden benoemd, is voorbij gegaan, en dat een reeds zeer bevoorregte ambtenaar, alleen zoo als het schijnt, omdat hij *protestantsch* is, daarmede is begunstigd. Wij zeggen, omdat hij *protestantsch* is, want anders bestonden er geene redenen, om den post eerder te vervullen, dan de *vacante* vrederegters-plaatsen te Breda en te Ravenstein, die onbegeven blijven, zeker niet anders, als omdat de plaatsvervangers tot de roomsch-katholijke Kerk behooren.

Zeer gerust durven wij deze aanmerking maken, wij zijn niet bevreesd, dat dezelve zal worden tegengesproken; wij zouden de bewijzen kunnen *produceeren*, dat bij het *ministerie van justitie* de roomsch-katholijken, als zoodanig, zoo niet geheel uitgesloten, dan evenwel in hunne aanspraak op posten tot dat *ministerie* behoorende worden miskend; en mag men daaraan ook al niet mede toeschrijven, dat de regters-plaats bij de regtbank binnen deze stad niet wordt vervuld. Het is bekend, dat onder de *sollicitanten* onderscheidene roomsch-katholijken zijn, die gegronde aanspraak kunnen maken, en vooral een, die niet welvoegelijk kan worden voorbij gegaan. En ofschoon in de regtbank, bestaande uit negen regters, maar vier roomsch-katholijken zijn, en dat de officier en griffier mede tot het protestantsch kerkgenootschap behooren, schijnt het gouvernement niet van zich te kunnen verkrijgen nog eenen vijfden roomsch-katholijken tot regter te benoemen.

Weldra zal men eene tegenstrijdige handeling zien plaats hebben, en door eenen protestant de plaats van *substituut-officier* bij de regtbank te Breda zien vervullen, welke dezer dagen door sterfgeval is *vacant* geworden.

Aan de Redactie van den
NOORD-BRABANDER.

De gretigheid, waarmede elk opregt vaderlander den onverschrokken edelen moed zijner landgenooten vereert en vooral nu, daar dezelve zoo vele groote onheilen afweerde, doet voor het volgende, ofschoon eenigzins laat, een plaatsje in uw geëerd dagblad verzoeken, opdat hetzelve, bij den indruk, dien het in de harten der inwoners heeft geprent, overigens der vergetelheid worde ontrukt.

Omtrent den middag van den 3 dezer, openbaarde er zich te Opwetten, onder Nuenen, brand in het dak van een huis, waarin vele brandbare stoffen lagen, wiens vlam zeer hevig toenam,

en die zich reeds boven he boomen verhief, eer dezelve door iemand werd opgemerkt; voorzeker was door schrik en vrees der inwoners de geheele hoek van huizen, waaronder vele aanzienlijke zich bevinden, eene prooi der vlammen geworden, zoo niet de molenaars *Zengers* en de smeden *van Duren's*, die in de nabijheid wonen, met gevaar van hun leven, het reeds van binnen en buiten brandende huis genaderd, hetzelve beklommen en den brand tot bedaren gebragt hadden; maar terwijl hun dit geluk medeliep, sloeg de vlam in het graan, dat onvoorzigtig genoeg, zelfs tegen den schoorsteen gepakt lag; op denzelfden oogenblik riep een der molenaars, houdt moed mannen! houdt moed! wij komen het gevaar te boven (ofschoon het vooruitzigt ondoenlijk scheen), terwijl hij het ontstokene graan met nat stroo en slijk bedekte; het overige gedeelte vatte hij met de hand, die hij daardoor aanmerkelijk verbrand heeft, en zoo mogt, door vereenigden moed en hulp, een gevaar afgeweerd worden, dat anderzins duizenden gulden zoude hebben doen verloren gaan en velen tot armoede gebragt hebben. Openlijke hulde zij hen voor hunnen moed toegebragt!

Namens eenige inwoneren van Nuenen en Opwetten.

*** Getrouwd

'sBosch, 9 *October* 1829.

C. L. van LANGENHUYSEN.
en
L. C. P. van den BERGH.

LETTERKUNDIGE AANKONDIGINGEN.

*** Bij de Drukkers dezes is van de pers gekomen: ALGEMEENE ZENDBRIEF van onzen Allerheiligsten Vader, door de goddelijke Voorzienigheid Paus PIUS VIII, aan alle patriarchen, primaten, aartsbisschoppen en bisschoppen.

Aan de eene zijde in het latijn volgens de *originele kopy* van *Rome*. Prijs 35 cents.

Verder is bij bovengemelde nog te bekomen:

EXAMEN DE QUELQUES QUESTIONS, relatives à l'enseignement supérieur dans le Royaume des Pays-Bas; par *C. de Brouckere*, membre de la seconde chambre des états généraux. Prix *f* 1-50.

Alsmede is reeds verkrijgbaar de tweede aflevering van de COLLECTIE PORTRETTEN der 20 Leden van de Tweede Kamer der Staten-Generaal, die vóór het voorstel over de vrijheid der drukpers gestemd hebben, met hunne Redevoeringen.

Prijs voor elke aflevering van 4 Portretten en 4 Redevoeringen. . . . . *f* 2-00.

Idem zonder Redevoeringen . . . . » 1-50.

Aafzonderlijke Portretten . . . . » 0-50.

De acht Portretten, die nu reeds uitgekomen zijn, zijn de heeren *de Secus, le Hon, de Stassart, Angillis, de Brouckere, de Langhe, Fallon* en *de Meulenaere*.

*** De Gebroeders LANGENHUYSEN, Boek- en Steendrukkers te *'s Gravenhage*, hebben uitgegeven en alom verkrijgbaar gesteld:

DRIE VERHANDELINGEN over de twee Besluiten van den 20 junij 1829, betrekkelijk het *Collegium Philosophicum*. Door eenen Huisvader; *Patitie-teekenaar*. Prijs 60 cents.

BEKENDMAKINGEN.

PUBLIEK ONDERWIJS.

COLLEGIE TE TURNHOUT.

Het BESTUUR van het COLLEGIE te *Turnhout*, heeft de eer ter kennis van het Publiek te brengen, dat de gewone *Oversis* in gemeld Collegie zal geopend worden op Maandag den 13 October 1829. Gemeld bestuur zal niets onaangewend laten, om, door het naauwkeurig onderhouden der goede Zeden en volkomene Regeltucht, te zamengesteld met een volledig onderwijs, den ouden roem van hetzelfde Collegie te herstellen, en het vertrouwen der Ouders, die het welzijn hunner kinderen behartigen, te verdienen.

Namens het Bestuur voornoemd
De Secretaris
P. NEECKX.

*** *HENDRIK ANTONIJ BIJVOET*, openbaar Notaris, residerende te *'s Hertogenbosch*, heeft op den 1 october 1829, provisioneel verkocht de navolgende onroerende Goederen;

1ste *Koop*. Eene HUIZINGE en ERVE, staande en gelegen in de *Minderbroederstraat*, nabij de *groote Markt*, te *'s Hertogenbosch*, gequoteerd A, n.° 147 en 148, v. A, n.° 138,

Ingezet op . . . . *f* 1000-00.
60 Slagen . . . . » 300-00.

Staat alsnu . . . . . *f* 1300-00.

2de *Koop*. Eene HUIZINGE en ERVE, (niet gequoteerd), staande en gelegen te *'s Hertogenbosch*, in de *Minderbroederstraat*, annex het vorige Huis.

Ingezet op . . . . *f* 1025-00.
60 Slagen . . . . » 300-00.

Staat alsnu . . . . . *f* 1325-00.

De voorschrevene Panden zijn gecombineerd ingezet op . . . . *f* 4300-00.
20 Slagen . . . . » 100-00.

Staat alsnu . . . . . *f* 4400-00.

De finale Verkooping zal geschieden bij het uitbranden van waslicht, op donderdag den 15 october aanstaande, des avonds ten zes ure, in het Koffijhuis genaamd de *Plaats Royaal*, te *'s Hertogenbosch*.

ZEGT HET VOORT.

*** *J. N. COOLEN*, Vendumeester te *'s Bosch*, zal den 15 october 1829 en volgende dagen, des namiddags ten 2 ure, ten zijnen huize verkoopen, door kwitering van affaire:

Eene groote partij Nieuwe en Oude KLEEDINGSTUKKEN, als JASSEN, ROKKEN, VESTEN, BUIZEN, BROEKEN, HEMDROKKEN, en 50 stuks roode engelsche MANTELS, enz.

Eene partij WINKELGOEDEREN, bestaande in lappen LAKEN, BEDDEN, fijne Wolle en Katoene DEKENS, BOMBAZIJN, differente soorten van VESTEN- en BROEKENSTOF, en verders eenige Mobilaire GOEDEREN, TAFELS, STOELEN, SPIEGELS, PORCELEIN, verlakte GOEDEREN, KOPER, TIN, GLAS en AARDEWERK.

Alle welke Goederen daags te voren van 's morgens 10 tot 12 en van 's namiddags 2 tot 4 uren te zien zijn.

Betaaldag 31 *december* 1829.

PRIJZEN DER VOLGENDE EFFECTEN.

AMSTERDAM, 9 OCTOBER.

				Geb.
Nederlanden.				
Werkelijke Schuld	à 2½	pCt.	57¾ - 58¼	58
Uigestelde dito			15/16 - 1	63/64
Kansbiljetten. . . .			21¾ - 22¼	22
Stellen van uitgeloten dito.				
Amortisatie-Syndikaat	4½	pCt.	99¼ - ¾	99⅜
Domein Losrenten	2½	«	98 - ½	98¼
Handel-Maatschappij. . . .	4½	«	87 - ½	87¼
Frankryk.				
Inschrijving op het Grootboek.	3	«	81½ - ¾	81⅝
Certifikaten van dito. . . .	«	«	76 - ½	76¼
Rusland.				
Bij *Hope* en C°.	5	«	100 - ½	100¼
Negociatie 1828.	5	«	99½ - 100	
Inschrijving op het Grootboek.	6	«	62 - ¾	62⅜
Certifikaten van dito. . . .	«	«	62¼ - ¾	62⅜
Cert. dito Hamburg Admin.	5	«	94 - ½	94¼
Dito te Londen genegocieerd .	«	«	95 - ½	95¼
Pruissen.				
In Londen genegocieerd. . . .	«	«	112 - 113½	
Idem 2de Ligting	«	«	112 - 113½	
Spanje.				
Neg. bij *Hope* en C°	5½	«	29¾ - 30	29¾
Te Parijs en Londen gedomd. .	5	«	5¾ - 6¼	6
Renten perpetuel	«	«	50¾ - 51¼	51
Coupons		*f*		
Polen.				
Loten		*f*	94 - 95	94½
Weenen.				
Bank.	5	pCt.	96¼ - 97	[illegible]
Dito.	4	«	83½ - 84[illegible]	83¾
Certifikaten.	2½	«	53½ - 54	53¾
Metaliek.	5	«	[illegible]	98⅛
Dito te Londen genegocieerd.	«	«	[illegible]	97⅞
	[illegible]		[illegible]	
Bank-Aktien			[illegible] - 1455	
Aandeelen *f* 100 bij *Rothschild*			209 - 211	210
Dito [illegible]		«	393 - 395	394
Napels.				
Cert. bij *Lamaison en Bouwer*.	«	«	79¾ - 80½	
Dito Napelsche Adm. . . .	«	«	81¼ - 82¼	81
Dito te Londen genegocieerd .	«	«	87¾ - 88¼	88
Denemarken.				
Negociatie in Londen. . . .	«	«	72 - ½	72¼
Engeland.				
Geconsolideerde.	«	«	89½ - ¾	89⅝

Te 's BOSCH, bij de GEBROEDERS LANGENHUYSEN, Drukkers en Uitgevers, Apostelstraat, H, n°. 20.